

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5:

Mỗi lần nắng mới hắt bên song,
Xao xác, gà trưa gáy náo nùng,
Lòng rười rượi theo thời dĩ vãng.
Chập chồn sống lại những ngày không.

Tôi nhớ mẹ tôi thuở thiếu thời
Lúc người còn sống tôi lên mười;
Mỗi lần nắng mới reo ngoài nội,
Áo đỏ người đưa trước giậu phơi.

Hình dáng mẹ tôi chưa xóa mờ
Hãy còn mừng tượng lúc vào ra:
Nét cười đen nhánh sau tay áo
Trong ánh trưa hè trước giậu thưa.

(*Nắng mới- Trích tuyển tập thơ Lưu Trọng Lư- NXBGD Hà Nội*)

Câu 1: Xác định thể thơ của văn bản trên

Câu 2: Chỉ ra những hình ảnh thơ gắn liền với những kỉ niệm về người mẹ của tác giả.

Câu 3: Phân tích tác dụng của các từ láy được tác giả sử dụng trong khổ thơ thứ nhất của bài thơ.

Câu 4: Nhận xét tình cảm của tác giả dành cho người mẹ của mình.

Câu 5: Suy nghĩ của anh/ chị về tình mẫu tử (khoảng 5-7 dòng).

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Trình bày cảm nhận của anh/chị về hình ảnh người mẹ trong 2 đoạn thơ sau?

... “Tôi nhớ mẹ tôi thuở thiếu thời
Lúc người còn sống tôi lên mười;
Mỗi lần nắng mới reo ngoài nội,
Áo đỏ người đưa trước giậu phơi.

Hình dáng mẹ tôi chưa xóa mờ
Hãy còn mừng tượng lúc vào ra:
Nét cười đen nhánh sau tay áo
Trong ánh trưa hè trước giậu thưa”

(*Nắng mới- Trích tuyển tập thơ Lưu Trọng Lư- NXBGD Hà Nội*)

“ Ngày xưa chào mẹ, ta đi
Mẹ ta thì khóc, ta đi thì cười
Mười năm rồi lại thêm mười
Ta về ta khóc, mẹ cười... lạ không ?
“Ông ai thế? Tôi chào ông!”
Mẹ ta trí nhớ về... mệnh mông rồi
“Ông có gặp thằng con tôi?
Hao hao... tôi nhớ... nó người... như ông”
Mẹ ta trả nhớ về không
Trả trăm năm lại bụi hồng... rồi đi”.

(*Mẹ ta trả nhớ về không – Đỗ Trung Quân*)

HƯỚNG DẪN CHẤM
ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I - LỚP 12
Môn: Ngữ văn

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Thể thơ bảy chữ. Hướng dẫn chấm: Học sinh trả lời đúng: 0,5 điểm Học sinh trả lời không đúng: 0 điểm	0,5
	2	Những hình ảnh thơ gắn liền với kỉ niệm về người mẹ trong kí ức của tác giả: Nắng mới, gà trưa gáy, áo đỏ, nét cười đen nhánh, giậu phơi, giậu thưa. Hướng dẫn chấm: - Học sinh chỉ đúng các hình ảnh như đáp án: từ 0,5 điểm - Học sinh chỉ được từ hai đến 5 hình ảnh: 0,25-0,75 điểm - Học sinh không chỉ ra được hình ảnh nào như đáp án: 0 điểm	0,5
	3	- Sử dụng từ láy: Xao xác, náo nùng, chập chờn. =>Tác dụng: Giúp khơi gợi dòng hồi tưởng về mẹ của nhà thơ, qua đó gợi lên kí ức về mẹ đầy gần gũi, thân thuộc; làm cho hình ảnh thơ thêm sinh động, gợi cảm xúc nơi người đọc. Hướng dẫn chấm: - HS trả lời như đáp án: 1,0 điểm - HS chỉ nêu biện pháp tu từ hoặc chỉ nêu được tác dụng của biện pháp tu từ: 0,5 điểm - HS trả lời sai không cho điểm	1,0
	4	Thông qua những hình ảnh thơ quen thuộc và bình dị. Tác giả đã tái hiện hình ảnh người mẹ mang những nét đẹp truyền thống của người phụ nữ Việt Nam, đồng thời qua đó thể hiện lòng yêu thương, biết ơn chân thành của mình đối với mẹ. Hướng dẫn chấm: - HS trả lời như đáp án hoặc tương đương đáp án: 1,0 điểm - HS trả lời có ý đúng nhưng chưa được sâu sắc: 0,25- 0,75 điểm - HS trả lời sai không cho điểm	1,0
	5	HS trình bày suy nghĩ về tình mẫu tử theo cách riêng của mình, mọi quan điểm đúng đắn, nhân văn đều được chấp nhận. Dưới đây là một số gợi ý: - Tình mẫu tử là thứ tình cảm ấm áp nhất sưởi ấm, nâng đỡ chúng ta giữa cuộc đời có nhiều biến động. - Là thứ tình cảm thiêng liêng, cao cả. Tình mẫu tử làm cho đời sống tình cảm của con người trở nên phong phú, ý nghĩa. - Tình mẫu tử giúp con người vượt lên những giới hạn thông thường để làm được những điều cao cả, phi thường.	1,0

		- Cần biết yêu thương, trân trọng và có ý thức báo đáp những tình cảm lớn lao của mẹ... Hướng dẫn chấm: - Học sinh cảm nhận đúng đắn, sâu sắc về hình ảnh người mẹ trong bài thơ: 1,0 điểm - Học sinh cảm nhận còn sơ sài, chung chung: 0,25-0,75 điểm - Học sinh không trả lời hoặc trả lời sai không cho điểm	
II		VIẾT	6,0
		a. Bảo đảm cấu trúc bài văn nghị luận Mở bài giới thiệu khái quát vấn đề nghị luận; thân bài thực hiện các yêu cầu của đề bài; kết bài khẳng định vấn đề nghị luận.	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề nghị luận: Cảm nhận về hình ảnh người mẹ trong 2 đoạn thơ của 2 tác giả: Lưu Trọng Lư và Đỗ Trung Quân.	0,25
		c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề của bài viết: - Xác định được các ý chính của bài viết. - Sắp xếp các ý hợp lý theo bố cục ba phần của bài văn nghị luận: * Giới thiệu vấn đề nghị luận. * Triển khai vấn đề nghị luận: Thể hiện quan điểm của người viết, có thể theo một số gợi ý sau: - Trình bày những nét khái quát về từng tác phẩm. + Bài thơ “Nắng mới” được in trong tập thơ Tiếng thu (1939). Hình ảnh người mẹ quá cố của nhà thơ từ đầu đến cuối tác phẩm chỉ được phác họa qua một vài chi tiết trong những giây phút xuất thần của họa sĩ - thi sĩ Lưu Trọng Lư, nó đã để lại một ấn tượng đẹp và sâu sắc. + Bài thơ “Mẹ ta trả nhớ về không”: Nhà thơ Đỗ Trung Quân sinh năm 1955 tại Sài Gòn , gốc Bắc. ông sống với mẹ đến năm 15 tuổi thì mẹ mất. Phải chăng chính vì sự mất mát đó nên khi viết về người mẹ, cảm xúc của bài thơ rung rung đến khó tả. Bài thơ Mẹ ta trả nhớ về không cũng có một hoàn cảnh ra đời rất đặc biệt. Nhà thơ đã từng kể lại rằng “ Bạn tôi đi làm ăn xa gần như cả cuộc đời , nên khi về thăm mẹ năm bà 92 tuổi, người mẹ đã mắc chứng Alzheimer và không còn nhớ con mình là ai. Bà hỏi “Ông ơi, ông là ai? Bạn tôi ôm mẹ khóc như mưa...” Từ cảm xúc ấy, Đỗ Trung Quân đã viết bài thơ này. * Phân tích những điểm tương đồng và khác biệt trong cách cảm nhận về hình ảnh người Mẹ của tác giả hai bài thơ: - Có thể thấy trong cả hai tác phẩm, hình ảnh người mẹ đều là những hình ảnh đẹp, giản dị được tạo nên từ những tình cảm chân thành nhất. Ấn tượng của người đọc chính là người mẹ tảo tần, thâm lặng hi sinh, thương yêu chăm sóc chồng con suốt cả cuộc đời. - Khác biệt:	3,5 0,5 2,5

	+ Bài thơ “Nắng mới”: Tình cảm của tác giả khi “mượn” những ký ức để được gặp lại người Mẹ quá cố, qua đó hiện lên hình ảnh người mẹ tảo tần, giàu đức hi sinh. + Bài thơ “ Mẹ ta trả nhớ về không”: Nỗi niềm day dứt khôn nguôi của người con đối với mẹ... (Phân tích những hình ảnh tiêu biểu để làm rõ). - Khái quát giá trị nghệ thuật: Hình ảnh, từ ngữ.... - Mở rộng: Cả 2 bài thơ là lời nhắc nhở mỗi chúng ta cần biết yêu thương, trân trọng và biết ơn công sinh thành, dưỡng dục của cha mẹ..... - Bài học đối với bản thân. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 3,5 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,5 điểm – 3,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,5 – 0,75 điểm	0,5
	d. Viết bài văn đảm bảo các yêu cầu sau: - Triển khai các luận điểm cụ thể để làm rõ quan điểm cá nhân. - Lựa chọn các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận. - Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng, chi tiết, hình ảnh tiêu biểu, phù hợp, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Lưu ý: HS có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,5 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 1,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm	1,5
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt	0,25
	e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ	0,25

----- Hết -----

